

Obsah

Kniha první: Hrůzyplný život velikého Gargantuy, otce Pantagruelova

	Strana
Čtenářům!	7
Předmluva spisovatelova	9
I. O původu a starobylosti rodu Gargantuova. . .	13
II. Protijed z tlachanin, nalezený na antickém pomníku	15
III. Jak byl nošen Gargantua jedenáct měsíců v lůně své matky.	19
IV. Jak Gargamella, těhotná s Gargantuou, přejedla se drštěk	21
V. Opilá beseda	22
VI. Jak velmi podivuhodným způsobem se narodil Gargantua	27
VII. Jak bylo Gargantuovi dáno jméno a jak ssál mok	30
VIII. Jak šatili Gargantuu	31
IX. Gargantuovy barvy a jeho úbor.	35
X. O tom, co znamenají barvy bílá a modrá. . . .	37
XI. O mládí Gargantuově	41
XII. O umělých koních Gargantuových	43
XIII. Kterak Grandgousier poznal zázračného ducha Gargantuova po vynálezu prostředku na vytření	46
XIV. Jak se Gargantua učil u jednoho sofisty latině	51
XV. Jak byl Gargantua svěřen jiným vychovatelům	53

XVI. O tom, kterak Gargantua byl poslán do Paříže, i o ohromné kobyle, která jej nesla, i o tom, kterak zprostita Beauce střečků	55
XVII. Kterak Gargantua oplatil Pařížanům své uvítání a kterak vzal velké zvony z chrámu Matky Boží	57
XVIII. Kterak Janotus de Bragmardo byl poslán, aby na Gargantuovi vymohl zpět velké zvony. . .	59
XIX. Řeč mistra Janota de Bragmardo, proslovená ke Gargantuovi, aby byly vráceny zvony.	60
XX. Kterak sofista odnesl si sukno a jak došlo k procesu mezi ním a ostatními mistry.	63
XXI. Studium Gargantuovo podle řádu jeho učitelů sofistů	65
XXII. Gargantuovy hry	68
XXIII. Jak Gargantua byl vychován Ponokratem v takovém pořádku, že neztrácel ani hodinky denně	76
XXIV. Jak Gargantua užíval času, když bylo povětrí deštivé.	83
XXV. Kterak vznikla mezi caletníky z Lerné a krajany Gargantuovými veliká hádka, z níž došlo ke strašným válkám	86
XXVI. Jak na rozkaz svého krále Pikrochola obyvatelé Lerné přepadli pastevce Grandgousierovy . .	88
XXVII. Jak mnich ze Seüllé zachránil vinici opatství před nepřáteli.	90
XXVIII. Jak Pikrocholos vzal útokem la Roche Clermauld a jak s nevolí a nelibostí Grandgousier pustil se do války.	94
XXIX. Obsah listu, který Grandgousier napsal Gargantuovi	97
XXX. Jak Ulrich Gallet byl poslán k Pikrocholovi	98

III. Kterak Pantagruel obdržel dopisy od svého otce Gargantuy, a o zvláštním způsobu dovědět se novinky velmi rychle z krajin cizích a vzdálených	569
IV. Kterak Pantagruel píše svému otci Gargantuovi a posílá mu mnoho krásných a vzácných věcí. . .	572
V. Jak se Pantagruel setkal s lodí cestujících, vračejících se ze země Laternské	576
VI. Jak se při urovnání sporu Panurgos smlouvá s Dindenaultem o jednoho z jeho beranů.	578
VII. Pokračování obchodu mezi Panurgem a Dindenaultem.	580
VIII. Kterak Panurgos utopil v moři kupce a berany	583
IX. Kterak Pantagruel přijel na ostrov Ploskonosy a o zvláštních svazcích příbuzenských této země. .	585
X. Kterak Pantagruel sestoupil na ostrov Cheli, na němž panoval král svatý Panigon	590
XI. Proč jsou mniši rádi v kuchyni	592
XII. Jak Pantagruel přišel do Prokurátska a o zvláštním způsobu života mezi Půhončáky	595
XIII. Kterak po příkladu mistra Františka Villona pán de Basché chválí svoje lidi	599
XIV. Pokračování o tom, jak Půhončákům bylo namláceno v domě Baschéově.	602
XV. Jak Půhončáci obnovují staré svatební zvyky	605
XVI. Kterak bratr Jan zkouší povahu Půhončáků	608
XVII. Jak Pantagruel připlul na ostrovy Tohu a Bohu, a o zvláštní smrti Bringuenarillesa, polykače větrných mlýnů	611
XVIII. Kterak Pantagruel vyvázl z prudké námořní bouře.	614
XIX. Jak se chovali při bouři Panurgos a bratr Jan	617

XX. Kterak se lodníci v nejprudší bouři vzdávají naděje na záchranu lodí	619
XXI. Bouře pokračuje a vedou se menší rozpravy o závětech, pořízených na moři	622
XXII. Konec bouře	625
XXIII. Kterak po ukončení bouře Panurgos dělá dobrého druha.	628
XXIV. Jak bratr Jan prohlašuje o Panurgovi, že se za bouře bez příčiny bál	630
XXV. Kterak po bouři Pantagruel přistal u ostrovů Makraionů	632
XXVI. Jak dobrý Makrobios vypráví Pantagruelovi o sídle a skonu Heroů	634
XXVII. Kterak Pantagruel pojednává o odchodu heroických duší na věčnost a o hrozných znameních, která předcházela skon nebožtíka pána de Langey	637
XXVIII. Kterak Pantagruel vypráví smutný příběh o skonu Heroů.	640
XXIX. Jak Pantagruel připlul k ostrovu Krčilovu, nad nímž vládl Postílek.	642
XXX. Kterak Postílek jest Xenomanem anatomicky rozebrán a popsán.	644
XXXI. Anatomický rozbor Postílka co do vnějších částí	647
XXXII. Líčí se dále zvláštní vlastnosti Postílkovy	649
XXXIII. Jak Pantagruel spatřil u Divokého ostrova obludného vorvaně	653
XXXIV. Kterak Pantagruel skolil obludného vorvaně	655
XXXV. Kterak Pantagruel přistane u Divokého ostrova, starodávného sídla Jitrnic	658

XXXVI. Jak Divokými Jitrnicemi byly nastrojeny úklady Pantagruelovi.	660
XXXVII. Kterak Pantagruel obeslal si hejtmany Sperjitrnici a Řežjelito; zároveň o znamenité rozpravě o vlastních jménech místních a osobních . .	662
XXXVIII. Jak lidé nemají opovrhovati Jitrnicemi	666
XXXIX. Jak bratr Jan se spojí s kuchaři, aby bojoval s Jitrnicemi	668
LX. Jak bratrem Janem byla postavena Svině a o hrdinných kuchařích uvnitř zavřených	670
XLI. Kterak Pantagruel zlomil Jitrnice přes koleno	676
XLII. Kterak Pantagruel vyjednává s Niphleseth, královnou Jitrnic.	678
XLIII. Jak Pantagruel přistal k ostrovu Ruachu.	680
XLIV. Jak malé deště srážejí velké větry	682
XLV. Jak Pantagruel přistal na ostrově Papežifíkačů	684
XLVI. Jak čertík byl napálen papežifíkačským sedlákem.	687
XLVII. Jak čert byl napálen papežifíkačskou babou	690
XLVIII. Jak Pantagruel přistal k ostrovu Papežomanů	692
XLIX. Kterak stréc Homenas, biskup Papežomanů, nám ukázal s nebe seslané Dekretalie.	695
L. Jak nám stréc Homenas ukázal pravzor Papeže	698
LI. Rozhovory při obědě chválí se Dekretalie. . .	700
LII. O dalších zázracích, způsobených Dekretaliemi	703
LIII. Kterak silou Dekretalií je zlato chytře vytažováno z Francie do Říma	708
LIV. Jak stréc Homenas daroval Pantagruelovi hrušky dobrého křesťana	711
LV. Jak na širém moři Pantagruel slyšel různá rozmrzlá slova	713

LVI. Jak mezi zmrzlými slovy Pantagruel našel slova tlamatá	716
LVII. Jak Pantagruel přistal k sídlu messera Gastera, prvního mistra umění na světě	718
LVIII. Jak na dvoře mistra a inženýra Pantagruelovi se hnusili Engastrimythové i Gastrolatrové.	721
LIX. O směšné soše, nazvané Manducus, a jak a které věci obětují Gastrolatrové svému Bohu Břichomocnému	723
LX. Jak Gastrolatrové obětovali svému Bohu o prošpikovaných postních dnech.	728
LXI. Kterak Gaster vynalezl prostředky, jak nabýti a uchovati obilí	733
LXII. Jak Gaster vynalézal umění a prostředek, jak nebyti raněn ani zasažen ranami z děla.	736
LXIII. Kterak u ostrova Chanephu Pantagruel usnul, a o problémech, jež se naskytly při jeho procitnutí	739
LXIV. Jak Pantagruel neodpověděl na přednesené problémy	742
LXV. Jak Pantagruel se svými lidmi zvedne počasí	748
LXVI. Jak u ostrova Ganabinu na rozkaz Pantagruelův byly pozdraveny Musy	750
XLVII. Kterak Panurgos se strachy podělal a o velkém kocouru Chlamstnišpeku se domníval, že je to čertík.	753

Pátá a poslední kniha hrdinských skutků a výroků dobrého Pantagruela

Předmluva pana Františka Rabelaisa k páté knize hrdinských skutků a výroků Pantagruelových.	761
---	-----

I. Jak se dostal Pantagruel na Zvonivý ostrov a jaký hlomoz jsme tam slyšeli	767
II. Jak Zvonivý ostrov byl obydlen Siticiny, kteří se stali ptáky	769
III. Proč na Zvonivém ostrově jest jenom jeden Papežour	771
IV. O tom, jak ptáci Zvonivého ostrova byli všichni stěhovaví	773
V. Jak ptáci kondori jsou němi na Zvonivém ostrově	775
VI. Jak ptáci Zvonivého ostrova jsou vykrmováni	777
VII. Jak Panurgos vypravuje mistru Aedituovi bajku o hřebci a oslu.	779
VIII. Jak s velkou nesnází nám byl ukázán Papežour	784
IX. Jak jsme přistali na ostrově Železově.	787
X. Jak Pantagruel přijel na ostrov Šaleni.	789
XI. Jak jsme přišli k Fortně, kde bydlí Chňapka, arcikníže Kočkorů	790
XII. Jak nám Chňapka dá hádanku.	794
XIII. Jak Panurgos vyloží hádanku Chňapkovu.	796
XIV. Jak Kočkorové žijí z úplatků	798
XV. Jak bratr Jan des Entommeures uvažuje o vyhazení Kočkorů	800
XVI. Jak Pantagruel přišel na ostrov dlouhoprstých a drápatých Apedeftů a o hrozných dobrodružstvích a příšerách, s kterými se tam setkal.	804
XVII. Jak jsme se dostali do Měchova a jak Panurgos by tam byl býval málem zabit.	810
XVIII. Jak naše loď uvázla na písčíně a jak nám pomohli někteří cestující, kteří pocházeli z Kvinty	812
XIX. Jak jsme se dostali do království Kvintesence, zvané Entelecheia	815

	Strana
XX. Jak Kvintesence písňemi léčila nemoci.	817
XXI. Jak královna trávila čas po obědě.	820
XXII. Kterak hodnostáři Kvinty se všelijak zaměstnávali a jak nás vladařka povýšila do stavu abstraktorů	823
XXIII. Jak královně bylo přisluhováno při večeři a jak jedla.	826
XXIV. Jak za přítomnosti Kvinty jest uspořádán veselý ples v podobě turnaje	828
XXV. Jak třicetdva účastníci plesu mezi sebou bojovali.	831
XXVI. Jak jsme přistali k ostrovu Hodoi, na němž cesty cestují.	837
XXVII. Jak jsme přišli na ostrov Sandálů a o řádu Bratří Mumlalů	839
XXVIII. Jak Panurgos, vyptáváje se jednoho bratra Mumlala, dostával od něho jen jednoslabičné odpovědi	844
XXIX. Kterak se Epistemonovi nelíbí zařízení Postu	853
XXX. Jak jsme přišli do Atlasové země	856
XXXI. Jak jsme v Atlasové zemi uviděli Játoslyšela, majícího školu svědčení	861
XXXII. Jak jsme objevili zemi Laternskou.	863
XXXIII. Jak jsme přistali v přístavu Lychnobiů a jak jsme vstoupili na území Laternské	864
XXXIV. Jak jsme dorazili k věštírně Lahvice	866
XXXXV. Jak jsme sestoupili pod zemi, abychom vešli do chrámu Lahvice, a jak je Chinon prvním městem světa	869
XXVI. Jak jsme sestoupili po tetradických schodech a jak měl Panurgos nahnáno strachu	870

XXXVII. Jak se dveře chrámové samy od sebe otevřely.	873
XXXVIII. Jak dlažba chrámová byla vytvořena z podivuhodných emblemát	875
XXXIX. Jak na mosaikovém díle chrámovém byla znázorněna bitva, v níž Bakchus zvítězil nad Indy	877
XL. Jak v emblematech byla zobrazena srážka a útok, který podnikl dobrý Bakchus na Indy. . . .	879
XLI. Jak chrám byl osvětlován podivuhodnou lampou.	882
XLII. Jak nám bylo ukázáno velekněžkou Bacbuc uvnitř chrámu fantastické zřídlo.	884
XLIII. Jak Bacbuc vyfintila Panurga, aby obdržel slovo od Lahvice.	891
XLIV. Jak velekněžka Bacbuc uvedla Panurga před řečenou Lahvici.	892
XLV. Jak Bacbuc vykládá slovo Lahvice.	894
XLVI. Jak Panurgos a ostatní rýmují z básnického běsnění	897
XLVII. Jak, rozloučivše se s Bacbuc, opouštějí věštírnu Lahvice	901

	Strana
XXXI. Galletova řeč k Pikrocholovi	99
XXXII. Jak Grandgousier dal vrátiti calty proto, aby získal mír.	102
XXXIII. Jak někteří velitelé Pikrocholovi přenáhle- nou radou uvrhli jej do krajního nebezpečí.	105
XXXIV. Jak Gargantua opustil město Paříž, aby pomohl své zemi, a jak Gymnastes se setkal s nepřá- teli.	110
XXXV. Jak Gymnastes obratně zabil hejtmana Tripeta a jiné lidi Pikrocholovy	112
XXXVI. Jak Gargantua rozbořil hrad na Vedském Brodě a jak přešli Brod.	114
XXXVII. Jak padaly Gargantuovi dělové koule z vlasů, když se česal	117
XXXVIII. Jak Gargantua snědl v salátě šest pout- níků	119
XXXIX. Jak byl mnich od Gargantuy pohoštěn a o výborných řečech, jež měl při večeři.	121
XL. Proč mniši jsou zapuzeni od světa a proč ně- kteří mají nos větší než jiní.	125
XLI. Jak mnich uspal Gargantuu a něco o jeho ho- dinkách a breviáři	128
XLII. Jak dodával mnich odvahy svým druhům a jak uvázl na stromě	130
XLIII. Jak se Gargantua srazil s předvojem Pikro- cholovým a jak mnich zabil kapitána Tyravanta a pak se octl v nepřátelském zajetí	133
XLIV. Jak se mnich zbavil svých strážcův a jak výzvědný sbor Pikrocholův byl zničen	136
XLV. Jak mnich přivedl poutníky a o krásné řeči, již k nim pronesl Grandgousier.	138

XLVI. Jak laskavě jednal Grandgousier se zajatým Toucquedillonem.	141
XLVII. Jak Grandgousier povolal do zbraně své legie a jak Toucquedillon zabil Hastiveaua a pak sám byl zabit na rozkaz Pikrocholův.	144
XLVIII. Jak Gargantua napadl Pikrochola v La Roche Clermaud a zničil jeho vojsko.	147
XLIX. Jak Pikrocholos na útěku byl stížen neštěstím a co dělal Gargantua po bitvě.	150
L. Řeč, kterou měl Gargantua k přemoženým. . .	151
LI. Jak vítězové gargantuovští byli odměněni po bitvě	154
LII. Jak Gargantua dal postavit pro mnicha opatství Theléma.	156
LIII. Jak bylo vystavěno a nadáno opatství Thelémítů	158
LIV. Nápis nad velkou branou Thelémskou. . . .	160
LV. Jaké bylo obydlí Thelémítů	163
LVI. Jak se šatili řeholníci a řeholnice v Thelémě	165
LVII. Čím se řídili Thelémíté ve svém způsobu života	168
LVIII. Záhadná věštba.	169

Knihy druhé: Pantagruel, král Dipsodů

Dizain Mistra Hugues Salela	177
Předmluva spisovatelova	179
I. O původu a starobylosti velikého Pantagruela. .	183
II. O zrození přeobávaného Pantagruela.	189
III. O smutku, jaký měl Gargantua nad úmrtím své ženy Badebec	192

	Strana
IV. O dětství Pantagruelově	194
V. O činech vznešeného Pantagruela v jeho mladém věku	197
VI. Kterak Pantagruel sešel se s Limuzincem, který zpitvořoval jazyk francouzský.	201
VII. Kterak Pantagruel přišel do Paříže a o krásných knihách v knihovně svatého Viktora	204
VIII. Jak dostal Pantagruel, jsa v Paříži, od svého otce Gargantuy dopis a opis jeho.	211
IX. Jak Pantagruel našel Panurga, jehož miloval celý svůj život.	216
X. Jak Pantagruel spravedlivě rozsoudil o jednom sporu podivuhodně temném a obtížném tak správně, že jeho rozsudek byl prohlášen velice znamenitým	222
XI. Jak pánové z Polibmi a z Čuchnisi vedli svou při před Pantagruelem bez advokátů.	226
XII. Jak pán z Čuchnisi řeční před Pantagruelem	230
XIII. Jak rozhodl Pantagruel o rozporu obou pánů	234
XIV. Panurgos vypravuje, jakým způsobem uprchl z moci Turků	236
XV. Jak Panurgos učí zcela novému způsobu stavěti pařížské brány	242
XVI. O povaze a poměrech Panurgových.	248
XVII. Jak Panurgos nabýval odpustků a vdával baby, a o procesech, jež měl v Paříži	252
XVIII. Jak jeden veliký učenec anglický chtěl se hádati s Pantagruelem a byl přemožen od Panurga	257
XIX. Kterak Panurgos usadil Angličana, který argumentoval znameními	263
XX. Kterak Thaumastos vypravuje o Panurgových ctnostech a vědomostech	267

XXI. Jak byl Panurgos zamilován do jedné vznešené pařížské paní	269
XXII. Jak se Panurgos pomstil pařížské paní, což jí nikterak nebylo na prospěch	273
XXIII. Jak odešel Pantagruel z Paříže slyše zvěsti, že Dipsodové vtrhli do krajiny Amaurotů. A o příčině, proč míle jsou ve Francii tak malé.	276
XXIV. Dopis, jež posel jeden přinesl Pantagruelovi od jisté paní z Paříže, a výklad slova, napsaného na zlatém prstenu	278
XXV. Kterak Panurgos, Karpalimos, Eusthenes, Epistemon, společníci Pantagruelovi, velmi obratně na hlavu porazili šest set šedesát rytířů.	282
XXVI. Kterak se Pantagruel a jeho druhové přejedli nasoleného masa a jak Karpalimos šel na hon, aby opatřil zvěřinu.	284
XXVII. Kterak Pantagruel vztyčil trofej na pamět jejich hrdinskosti a Panurgos druhou na pamět zajíců. Jak z Pantagruelových prdů rodili se trpaslíci a z jeho bzdin malé žínky. A kterak Panurgos zlomil na dvou sklenicích velkou hůl	288
XXVIII. Jak velice podivně Pantagruel dobyl vítězství nad Dipsody a obry	292
XXIX. Jak Pantagruel potřel tři sta obrů, ozbrojených kamenným brněním, a Vlkodlaka, jich setníka	297
XXX. Jak Epistemon, který měl ránu na hlavě, byl dovedně uzdraven Panurgem, a o zprávách o ďáblech a zatracencích	302
XXXI. Jak Pantagruel vstoupil do města Amaurotů. A jak Panurgos oženil krále Anarcha a učinil jej pouličním prodavačem zelené omáčky.	310

XXXII. Jak Pantagruel přikryl svým jazykem všechno vojsko a co autor viděl v jeho ústech. . . .	313
XXXIII. Jak Pantagruel byl nemocen a jak se uzdravil.	317
XXXIV. Závěr této knihy a omluva spisovatelova	320

Kniha třetí hrdinských skutků a pamětí dobrého Pantagruela

Výsada krále Františka.	327
Výsada krále Jindřicha II.	329
Předmluva spisovatele mistra Františka Rabelaisa ke třetí knize Hrdinských skutků a pamětí dobrého Pantagruela	333
I. Jak Pantagruel převedl osadu Utopských do Dipsodska	343
II. Jak se Panurgos stal kastelánem selmigondinským v Dipsodsku a snědl vzešlé obilí.	347
III. Jak Panurgos chválí dlužníky a vypůjčovatele	351
IV. Pokračování řeči Panurgovy na oslavu půjčovatelův a dlužníkův	355
V. Jak Pantagruel pohrdá dlužníky a vypůjčovateli.	359
VI. Proč nově ženatí byli zproštěni od válečné služby	361
VII. Jak Panurgos měl blechu v uchu a jak přestal nosit svůj velkolepý poklopec.	364
VIII. Jak poklopec jest první částí brnění mezi válečníky	367
IX. Jak se Panurgos radí s Pantagruelem, má-li se oženiti	370

X. Jak Pantagruel dokazuje Panurgovi, že jest ne- snadnou věcí rada k ženitbě, a o homérských a ver- giliiovských losech	373
XI. Jak Pantagruel dokazuje, že losování kost- kami jest nedovolené.	377
XII. Jak Pantagruel vyšetřuje vergiliiovským loso- váním, jaké bude Panurgovo manželství	379
XIII. Jak Pantagruel radí Panurgovi, aby před- vídal štěstí nebo neštěstí svého manželství sny.	383
XIV. Sen Panurgův a jeho výklad	388
XV. Výmluva Panurgova a výklad mnišské kabaly o nasoleném hovězím.	393
XVI. Jak Pantagruel radí Panurgovi, aby si pro- mluvil s věstkyní z Panzoust	396
XVII. Jak Panurgos mluví se Sibylou z Panzoust	399
XVIII. Jak Pantagruel a Panurgos různě vykládají verše Sibyly z Panzoust.	402
XIX. Jak Pantagruel chválí radu němých	406
XX. Jak Nazdecabre znameními odpovídá Panur- govi	410
XXI. Jak se Panurgos radí se starým básníkem francouzským, jménem Raminagrobis	414
XXII. Jak se Panurgos zastává řádu žebravých bratří.	417
XXIII. Jak Panurgos řeční, aby se vrátili k Rami- nagrobisovi	419
XXIV. Jak se Panurgos radí s Epistemonem.	424
XXV. Jak se Panurgos radí s Her Trippou.	427
XXVI. Jak se Panurgos radí s bratrem Janem z Entommeures	432
XXVII. Jak bratr Jan vesele radí Panurgovi.	438

XXVIII. Jak bratr Jan posiluje Panurga v pochybnosti o paroháčství.	441
XXIX. Jak Pantagruel svolá schůzku bohoslovce, lékaře, zákonoznalce a filosofa v pomatenosti Panurgově	449
XXX. Jak bohoslovec Hippotadeáš dává Panurgovi radu ve věci ženitby.	451
XXXI. Jak lékař Rondibilis radí Panurgovi . . .	455
XXXII. Jak Rondibilis prohlašuje, že paroháčství jest přirozeně údělem manželství.	459
XXXIII. Jaký prostředek udává Rondibilis proti paroháčství	463
XXXIV. Jak ženy obyčejně dychtí po věcech zakázaných	465
XXXV. Jak filosof Trouillogan pojednává o nesnázi ženitby	469
XXXVI. Pokračování odpovědí Trouillogana, efektického a pyrrhonského filosofa	471
XXXVII. Jak Pantagruel přemlouvá Panurga, aby se poradil s nějakým bláznem.	476
XXXVIII. Jak Pantagruel a Panurgos uvažují o Tribouletovi.	479
XXXIX. Jak Pantagruel je přítomen soudu nad soudcem Bridoye, který rozhodoval spory kostkami	483
XL. Jak Bridoye vykládá příčiny, proč zkoumal spory, o nichž rozhodoval kostkami.	486
XLI. Jak Bridoye vypravuje příběh o urovnávací sporů.	489
XLII. Jak se spory rodí a jak přicházejí k dokonalosti	493
XLIII. Jak Pantagruel omlouvá Bridoye z rozsudků, vynesených podle kostek	497

XLIV. Jak Pantagruel vypravuje podivnou příhodu zmateností lidského rozsudku	499
XLV. Jak se Panurgos radí s Triboulletem	502
XLVI. Jak Pantagruel a Panurgos různě vykládají slova Triboulletova.	505
XLVII. Jak Pantagruel a Panurgos uvažují o návštěvě věštírny Božské Láhve.	507
XLVIII. Jak Gargantua dokazuje, že není dovoleno dětem vstoupiti ve sňatek bez vědomí a souhlasu jejich otců a matek.	509
XLIX. Jak se Pantagruel připravoval k vyplutí na moře a o bylině, zvané pantagruelion	514
L. Jak má býti připraveno a zpracováno slavné pantagruelion	517
LI. Proč se zove pantagruelion a o jejích podivuhodných vlastnostech.	520
LII. Jak jistý druh pantagruelia nemůže býti stráven ohněm	525

Kniha čtvrtá činů a slov hrdinských vznešeného Pantagruela

Přeslavnému knížeti a nejetihodnějšímu mon seigneuru Odetovi, kardinálu z Chastillonu	533
Dřívější předmluva ke čtvrté knize.	539
Předmluva spisovatele M. Františka Rabelaisa ke čtvrté knize činů a slov hrdinských Pantagruelových	547
I. Kterak Pantagruel vyplul na moře, aby navštívil věštírnu božské Bacbuc.	563
II. Kterak Pantagruel na ostrově Medamothi nakoupil mnoho krásných věcí.	566